

9.1.22, Telecí

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Skládám naději v Hospodina, má duše v něho naději skládá, čekám na jeho slovo. Má duše vyhlíží Panovníka víc než strážní jitra, když drží stráž k jitru. Čekej, Izraeli, na Hospodina! U Hospodina je milosrdenství, hojně je u něho vykoupení, on vykoupí Izraele ze všech jeho nepravostí. (Ž 130, 5-8) Amen

PÍSEŇ 692 Temnou divnou mlhou

VSTUPNÍ MODLITBA

Zprostřed temnot, které se tváří, že jsou světlem, zprostřed mlhy, která utvrzuje o ztracenosti a bezcíllosti, zprostřed bezradnosti, která nás umí ovládnout, když vidíme, kolik rezignace naplňuje nás samotné, zprostřed toho všeho k tobě voláme, Pane. Vždyť ty sám dáváš zaznívat hlasu tichému a jemnému, který rozsívá v lidských duších a v tomto světě nepřehlédnutelné stopy naděje. A i když sami nejsme dobrou půdou pro tuto tvou setbu, přece smíme volat: Sešli své Slovo. Dej zakusit, že tvá blízkost platí – tak aby toto vědomí v nás zůstalo a nebylo ničím vymazáno. Na tohle očekáváme, a držíme se tvých slibů, že právě v tom osvědčíš svoji věrnost. Amen

1. ČTENÍ Mt 3, 13-17

PÍSEŇ 627 Má duše Boha velebí

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Kriste Ježíši, ve tvém jménu předkládáme Otci i tyto prosby: prosíme, ať zvěst o vysvobození a naději dosahuje i k lidem, jejichž život ničí nějaká nespravedlnost. Prosíme za ty, kdo zápasí o nastolení svobodných a spravedlivých pořádků na místech, kde vládne bezpráví. Prosíme za obyvatele zemí, kde je lidem upírána lidská důstojnost. Za křesťany v zemích, kde nemohou svobodně projevit svou víru. Prosíme za ty, kdo zápasí proti zneužívání bohatství a společných prostředků, zvláště za ty, kdo vedou tento zápas na neznámých a zapomenutých místech. Prosíme za křesťany, ať slouží tobě, tichému služebníku hospodinovské svobody, a neprotlačují do světa vlastní důležitost. Prosíme za ty, kdo mají pocit, že prohráli svůj život. Prosíme za ty, které tíží jejich selhání. A prosíme za ty, kdo se ocitli v odloučení od svých blízkých: v nemocnicích, v domovech důchodců. Pane, smiluj se nad námi.

Ve tvém jménu se společně modlíme: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ Poněvadž svět svou moudrostí nepoznal Boha v jeho moudrém díle, zalíbilo se Bohu spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí. Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost, ale my kážeme Mesiáše ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství, ale pro vyvolené, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží silnější než lidé. (1Kor 1, 21-25)

POŽEHNÁNÍ Požehnaný Hospodin Bůh, Bůh Izraele, který sám činí podivuhodné věci. A požehnané jméno slávy jeho na věky. Budiž také naplněna slávou jeho všechna země. Amen

PÍSEŇ 485 Král věčný

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) Iz 42, 1-4

„Zde je můj služebník, jehož podepírám, můj vyvolený, v němž jsem našel zalíbení. Vložil jsem na něho svého ducha, aby vyhlásil soud pronárodům. Nekřičí a hlas nepozvedá, nedává se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, nezhasí knot doutnající. Soud vyhlásí podle pravdy. Neochabne, nezlomí se, dokud na zemi soud nevykoná. I ostrovy čekají na jeho zákon.“

To takhle jednou skupina skautů dostala úkol přespat na noc v lese, dost daleko od tábora. Ale tma je překvapila dřív, než čekali, zamotali se a po chvíli už nevěděli, kde jsou, kde je jejich cíl, ani jak se bezpečně vrátit zpět. Ani ti, co obvykle družstvu pomáhali vítězit, si nevěděli rady. Siláci panikařili, frajeři se hádali, mladším bylo do breku, a všichni se nakonec klepali strachem. Kdyby se tak objevil někdo z vedoucích a zachránil je!

A tu znenadání promluvil člen družiny, od kterého předtím nikdy moc nečekali. V soutěžích příliš nepomáhal, ani na schůzky moc nechodil, byl často nemocný. Ale teď si věděl rady. Dokázal vysvětlit, kde se octli, protože si předtím všiml i nenápadných orientačních bodů. Rozdělil se o zbytek čokolády, kterou na rozdíl od ostatních hned nesnědl. Neposmíval se ani uplakaným, ani borcům, kteří se najednou ocitli v úzkých a nevěděli kudy kam. Jeho nenápadný hlas jim najednou zněl jako andělská hudba. Všechny uklidnil, pomohl najít improvizovaný nocleh a ráno je bezpečně dovedl k cíli.

Takhle překvapivě se objevuje ten, o němž nám dnes od proroka zaznělo: *Hle můj služebník, v němž jsem našel zalíbení...* Nešlo ovšem o ztracené skauty, ale o násilně přestěhovaný Boží lid. Ten lid ztratil jistotu dosavadního domova, zaslíbenou zemi. A nějaký cíl, východisko z babylonského zajetí – ten nebyl k vidění ani náhodou. Nucený pobyt v babylonském přesídlení je zbavil důvěry, že by jim Hospodin ještě mohl pomoci dostat se z té situace ven. Zůstali bez víry, a také bez perspektivy: pro sebe i pro Hospodinovo dílo tady na zemi, v dějinách a poměrech tohoto světa. Vzpomínali na dávné zastánce, jako byl David proti Goliášovi, silák Samson, důstojní pomazání velekněží v chrámu, a snili o tom, kdyby tak někdo takový přišel. Ale nakonec jim vždy zůstala jen zahořklost: někoho takového my se stejně nedočkáme, tak proč ještě od Hospodina něco čekat... A tu se mezi nimi začal potulovat dosud neznámý písničkář. Nebyl z žádného slovutného vladařského nebo kněžského rodu, ale slova jeho písně na ně působila. Nenechávala je v klidu. Nutila je, aby začali zas dávat pozor. Jako překvapivý zjev se v nich totiž objevilo: „Hle můj služebník, v němž jsem našel zalíbení...“

Ta píseň znepokojuje. Mluví totiž o strašně důležitých věcech: o záchraně, naději, o tom, že se Hospodin se zastane svých ubitých dětí. Slibuje konec bloudění. Ujišťuje, že v temné divné mlze převrácených hodnot a beznaděje zjedná Bůh jasno, oddělí pravdu a lež.

Ukáže v tom kolotoči, co semlel jeho lid, kde je nahoře a dole. Dá pevnou půdu pod nohama. A především ten služebník znovu rozpo-
hybuje zaseklý příběh zástupu povolaneho na cestu vysvobozených. Přitom se ta píseň neupíná na žádného osvědčeného vůdce, který to vždy pomohl vyhrát. Neukazuje na žádnou náboženskou nebo poli-
tickou hvězdu. Neříká – koukejte, teď přijde svalnatý borec, potomek rodiny zaštitěné tradicí a úspěchy, nebo aspoň všemi respekto-
vaná osobnost, jejíž názor je vždy záhodno slyšet. Hospodin v té písni nabízí východisko v postavě bezejmenného služebníka. Jeho drží. Jeho obdařil silou přímo stvořitelskou, Duchem nových počátků. Pro něj se rozhodl. Na něj vsadil. Díky němu bude cesta Božího lidu pokračovat, díky němu se opět rozjede příběh Božího lidu – a tím vlastně i příběh Boží. Ale to vše díky neznámé a dosud nere-
spektované postavě.

Hospodinův služebník to připomene. Když otevře ústa, když se ozve jeho píseň, když poví své kázání, tu to zazní jako ohlášení svobody. Té Boží, té, co zažíval Izrael, když byl vyveden z Egypta. Tuhle svobodu teď mohou prožívat i Judejci navzdor babylonskému zajetí. A tuhle svobodu pak budou prožívat i ti, kdo uslyší kázání nazaret-
ského Ježíše a evangelium zvěstované apoštoly. Vysvobození z toho, co člověka opanovalo, co ho pohltilo, co mu zatemnilo výhled. Těhle svobody totiž nikdy není dost. Ale díky svědectví Hospodino-

va služebníka můžeme důvěřovat, že je to pravda, že to není pohádka ani klam, a že to také není nic odeznělého nebo uzavřeného ve zkušenostech lidí dávno mrtvých a zapomenutých.

Jak to vysvobození služebník vyhlašuje? Pravdivě, a přitom s citem. Nekřičí, tak jako dokážou rvát vojenští lampasáci na čerstvé odve-
dence, nebo hysterické učitelky na neklidné žactvo, nebo demagogičtí vůdcové na vystrašené občany. Nevynáší se, tak jako se vynáší ten, kdo své poselství potřebuje opřít o své úspěchy, a nakonec už nemluví o ničem jiném než o sobě, kde byl a co všechno se mu podařilo. Nenechává se slyšet na ulici jako všudypřítomná reklama. Nerazí heslo ‚když se kácí les, lítají třísky‘: nedolomí ani takovou křehotinku, jako je naštipnutá třtina, a bude pro něj mít cenu i taková zbytečnost, jako je čadící zbytek svíčky. Síla jeho poselství není jen pro silné, schopné, dravé typy, co umějí chytit příležitost za pačesy. Je to právě naopak: Spolehlivost, síla, nosnost a pevnost jeho poselství se projeví tím, že se zastane nepevných, křehkých, nalomených. Těm, na něž se nedá spolehnout, vyřizuje – ale váš Bůh s vámi počítá! Do zástupu Hospodinovy svobody zařazuje zpátky vyřazené: ty, kdo odpadli, i ty, kterým ti silní ve víře řekli: vy už nemáte nárok. A celé tohle evangelium zaznívá jako to pravé vyučování, které otevírá cestu života. Jako písnička, která vyřizuje: ztrápení a chudí vyjdou z nesnázi, opuštění budou sloužit lidem tvým.

Hle můj služebník, v němž jsem našel zalíbení. Kdo to je? Je to vždycky ten, s kterým jsme doposud nepočítali, jak ti skauti v lese. Patří k povaze Hospodinova příběhu, že když se rozhostí beznaděj, bezradnost a víra ztrácí půdu pod nohama, ukazuje na osoby nečekané a spíš neuznávané. Izraelcům zotročeným v Egyptě vybral neúspěšného rebela a emigranta Mojžíše. Judejcům, tesknícím v Babyloně po lesku královských vůdců, teď ukazuje na docela nečekanou postavu, na proroka. Jeho písničky a kázání poslouchejte. Jeho slovo z vás, lámající se třtiny, vybuduje zase můj lid. Lid, který vezme vážně mé dílo. Vítězícímu pohanství, které spoléhá na sílu peněz, vlivných známostí, záštitu v mocných nebo schopnost bez skrupulí vytěžit z každé situace, co se dá – ukazuje na často osamělé „dissidentské“ postavy, věrné ideálům lidskosti.

Nám, kteří jsme tu shromáždili jako křesťané, z nebe takhle ukazují na Ježíše: To je můj služebník. Ten, který se při svém křtu ponořil do špinavého Jordánu. Ten, který se vydal plnit mesiášské poslání bok po boku těm, kdo poznali potřebu a naléhavost odpuštění. To je teď pro vás služebník, který otvírá a zpřítomňuje blízkost záchrany a svobody. Jeho slovu naslouchejte, jeho cestu sledujte. A jeho službu s důvěrou přijímejte.